

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000 «Κοιλάδα Κέδρων-Κάμπος» (CY2000008)

- Είναι μια από τις ~27.400 περιοχές του δικτύου Natura 2000 που υπάρχουν στην ΕΕ. Το δίκτυο είναι το μεγαλύτερο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών στον κόσμο καλύπτοντας το 18% της επικράτειας της ΕΕ.
- Αποτελεί τη μοναδική περιοχή του δικτύου Natura 2000 σε Πανευρωπαϊκό επίπεδο στην οποία απαντά ο οικοτόπος 9590*.
- Από την περιοχή διέρχεται το Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4, το οποίο ξεκινά από το Γιβραλτάρ και ολοκληρώνεται στην Κύπρο, διασχίζοντας εννέα χώρες της ΕΕ.
- Έχει έκταση ~18.258 ha και φιλοξενεί αξιόλογα στοιχεία της βιοποικιλότητας του νησιού:

13 διαφορετικούς τύπους οικοτόπων (τους δυο ενδημικούς οικοτόπους του νησιού: 9590* Δάση *Cedrus brevifolia* και 9390* Θαμνώνες και δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*).

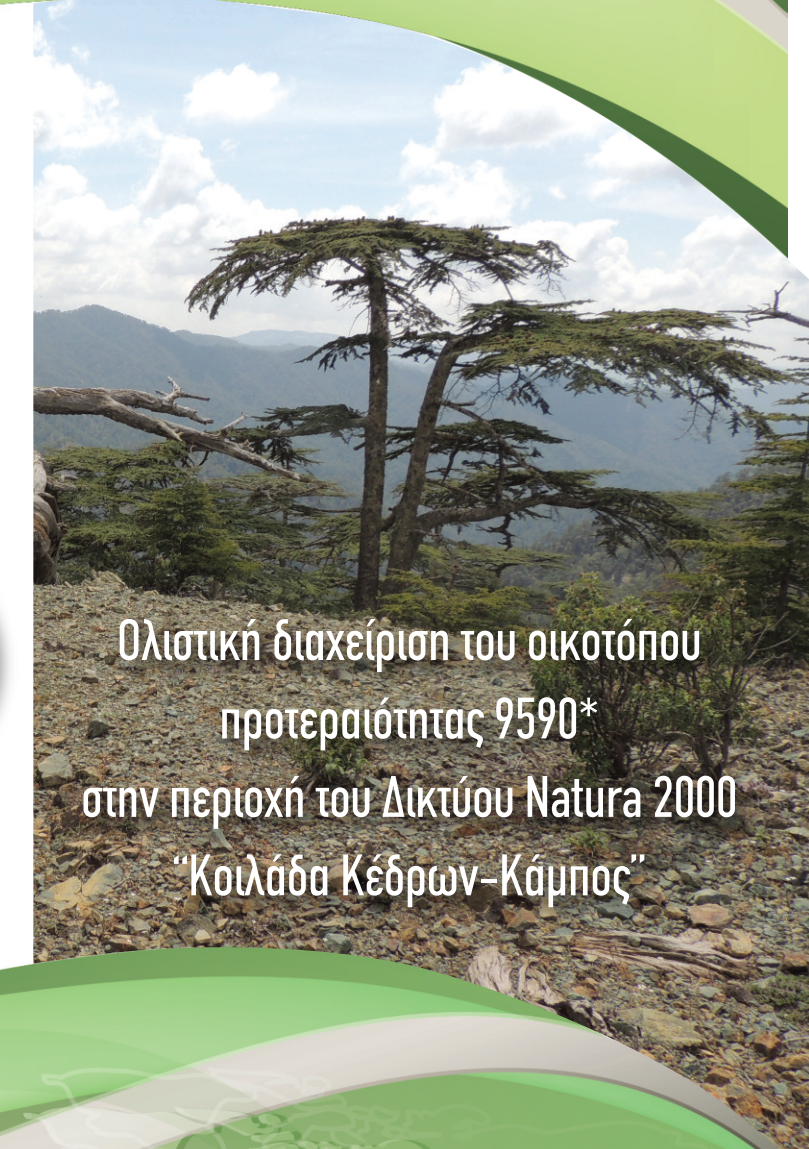
Σημαντικό αριθμό φυτών, από τα οποία 36 είναι ενδημικά του νησιού (π.χ. **Arabis kennedyae*, *Arabis cyprica*, *Ranunculus kykkoensis*, *Erysimum kykkoticum*).

Σημαντικό αριθμό ειδών πτηνοπανίδας, 97 είδη από τα οποία 22 έχουν συμπεριληφθεί στο Παράρτημα I της Οδηγίας για τα Άγρια Πτηνά (2009/147/EK).

Αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ενδιαιτήματα του ενδημικού προβάτου (αγρινό, *Ovis orientalis ophion*) καθώς και ενός σημαντικού πληθυσμού του ενδημικού φιδιού *Hierophis cypriensis*, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EOK.

Φωτογραφίες
οπισθόφυλλου:
Ν.-Γ. Ηλιάδης
Χ. Νικολάου
Μ. Ανδρέου

Ολιστική διαχείριση του οικοτόπου
προτεραιότητας 9590*
στην περιοχή του Δικτύου Natura 2000
“Κοιλάδα Κέδρων-Κάμπος”

Ο οικοτόπος 9590* δεν διαθέτει βιολογικούς μηχανισμούς προσαρμογής στη φωτιά που να του επιτρέπουν τη φυσική αναγέννησή του μετά από πυρκαγιά.

Η προστασία του από τον κίνδυνο της δασικής πυρκαγιάς είναι στα δικά σου χέρια!

ΑΝ ΔΕΙΣ ΦΩΤΙΑ ΚΑΛΕΣΕ 1407 Ή 112

Συνεργαζόμενοι φορείς:

www.life-kedros.eu

@LIFE.KEDROS

© M. Andreou

Το έργο LIFE-KEDROS στοχεύει να διασφαλίσει τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη διατήρηση του ενδημικού στην Κύπρο, τύπου **οικοτόπου 9590*** Δάση *Cedrus brevifolia* (*Cedrosetum brevifoliae*). Αυτό θα επιτευχθεί μέσα από την υιοθέτηση συγκεκριμένων δράσεων διατήρησης, εντός (*in situ*) και εκτός (*ex situ*) των φυσικών ορίων εξάπλωσης του οικοτόπου 9590*, που επιδιώκουν:

- i) Τη μείωση της πιθανότητας απώλειας μέρους ή όλου σε περίπτωση πυρκαγιάς.
- ii) Την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της προσαρμοστικής ικανότητάς του στην κλιματική αλλαγή και στον ανταγωνισμό από άλλα είδη.
- iii) Την αποκατάσταση και επέκταση του οικοτόπου εντός της περιοχής του Δικτύου Natura 2000, «Κοιλάδα Κέδρων-Κάμπος» καθώς επίσης και την ενίσχυση της φυσικής αναγέννησής του.
- iv) Τη διαχείριση και βελτίωση των βιοτικών και αβιοτικών παραμέτρων του οικοτόπου, ενισχύοντας τη ζωτικότητα (σταθερότητα) του.
- v) Τη διαφύλαξη γενετικού υλικού του δασικού είδους (*Cedrus brevifolia* ή κυπριακού κέδρου) που χαρακτηρίζει τον οικοτόπο σε τράπεζα σπερμάτων και σε φυτεία εκτός των φυσικών ορίων εξάπλωσής του.
- vi) Την υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της επιστημονικής κοινότητας και του κοινού.

Παρόλο που η κατάσταση διατήρησης του οικοτόπου 9590*, έχει αξιολογηθεί ως «ευνοϊκή» (βάσει της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ), η συνεχής παρακολούθησή του έχει αναγνωρίσει συγκεκριμένες απειλές και πιέσεις οι οποίες δρουν αρνητικά ως προς τη διασφάλιση της μακροχρόνιας διατήρησής του. Η αναγνώριση αυτών των πιέσεων και απειλών καθόρισαν και τις δράσεις διατήρησης του έργου.

Το έργο ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2016, έχει συνολική διάρκεια 48 μήνες και υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Καινοτομία έργου:

Το LIFE-KEDROS χαρακτηρίζεται ως έργο καλής πρακτικής και επίδειξης αφού παρεμβαίνει για πρώτη φορά σε *Περιοχή Προστασίας της Φύσης*, όπως είναι η περιοχή εξάπλωσης του οικοτόπου 9590*, με επεμβάσεις και ολοκληρωμένα μέτρα διαχείρισης. Οι επεμβάσεις αυτές είναι εμπνευσμένες από την ίδια τη φύση και είναι κατάλληλα σχεδιασμένες για να ανταποκρίνονται στις οικολογικές απαιτήσεις του οικοτόπου. Τέτοιες επεμβάσεις είναι: η ελεγχόμενη βόσκηψη για τη μείωση του κινδύνου πυρκαγιάς, η εξειδικευμένη διαχείριση και εφαρμογή δασοκομικών μέτρων εστιασμένων στις ειδικές ανάγκες του οικοτόπου, η χρήση βιοτικών και αβιοτικών παραγόντων για τη βελτίωση της σταθερότητας και της ανθεκτικότητας του οικοτόπου, η δημιουργία ενός νέου πληθυσμού κέδρων εκτός της φυσικής εξάπλωσής του και η καλά σχεδιασμένη συλλογή και αποθήκευση σπόρων σε τράπεζα σπερμάτων.

Τύπος οικοτόπου 9590* Δάση *Cedrus brevifolia* (*Cedrosetum brevifoliae*):

- Ο **οικότοπος 9590*** είναι ενδημικός στην Κύπρο, δηλαδή απαντά αποκλειστικά στην Κύπρο και πουθενά αλλού στον κόσμο.
- Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα I της ευρωπαϊκής *Οδηγίας των οικοτόπων (92/43/ΕΟΚ)*, όπου χαρακτηρίζεται ως *οικότοπος προτεραιότητας*, δηλαδή αξιολογείται ότι διατρέχει άμεσο κίνδυνο εξαφάνισης λόγω του μεγέθους του, έτσι η ΕΕ και η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να λάβουν μέτρα για τη διατήρησή του.
- Διακρίνεται από πολύ περιορισμένη εξάπλωση εντός του Δάσους Πάφου, σε υψόμετρο 900-1362 m. Κατα-

© Eliades N.-G.

λαμβάνει έκταση 290 ha (2,9 km²), ενώ η εξάπλωσή του διακρίνεται από ασυνεχή κατανομή (κατακερματισμό) στο χώρο.

Το είδος *Cedrus brevifolia*, είναι το είδος χαρακτηρισμού του οικοτόπου 9590*:

- Είναι ένα από τα τέσσερα είδη κέδρου που φύονται σήμερα στον κόσμο και η κοινή του ονομασία είναι κέδρος η βραχύφυλλη ή κέδρος της Κύπρου.
- Η παρουσία του στο νησί χάνεται μέσα στους αιώνες, αφού ο πατέρας της βοτανικής επιστήμης, ο Θεόφραστος (371-287 π.Χ.), αναφέρει την παρουσία του στο νησί στο βιβλίο του «Περί Φυτών Ιστορίας».
- Σύγχρονες γενετικές μελέτες έδειξαν ότι το είδος έχει διαχωριστεί από το συγγενικό του κέδρο του Λιβάνου (*Cedrus libani*) πριν από ~6,56 εκατομμύρια χρόνια.
- Συμπεριλαμβάνεται στο «Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου» στο οποίο κατηγοριοποιείται ως «*έυρωτο*».

